

Maar genoeg reeds, M. H., om ons te doen voelen, dat de reeds zoo groote beteekenis van de Amsterdamsche kerk nog bijzonder verhoogd werd door de samenstelling van haar kerkeraad, en om ons met te meer belangstelling te doen vragen naar hetgeen toen door dien kerkeraad is gedaan.

omtrent doop en huwelijk in Oost-Indië, naar aanleiding van een schrijven aan den kerkeraad van »D. Adriaen Jacobson Hulsebos, predikant tot Jacatra». Sommige van die vragen wist de kerkeraad zelf te beantwoorden; maar er bleven twee over, die toen als gravamina naar de Dordtsche Synode gezonden werden. Ziehier nu de vragen, gelijk zij in de vergadering van 15 Nov. 1618 geformuleerd werden:

»Oft den doop voor goet gekent magh worden, die bedient is door Coopliden, Ondercoopliden, Assistenten, oft andere personen, die daartoe door de kercke niet en sijn geauthoriseert, Is geresolueert een grauamen, daarvan vult te schrijven, naer het Synodus Nationael" (Protoc. IV, fol. 303).

»Voorts is geresolueert, datmen aen onse gedeputeerde op het Synodum Nationael, sal oock overschrijven desen Casus, oftmen de kinderen der heydenen, in Oost-Indien sal mogen doopen, die teeenmael overgegaen sijn, in de familie der Christenen, ende die een Christen hebben, die belouet, deseluige in de Christelijke religie op te voeden" (Protoc. IV, fol. 304).

En het antwoord op die vragen werd in de vergadering van 20 Dec. 1618 aldus geresumeerd:

»Is gelesen eeren brief van D. Rolando, vult den Synodo van Dordrecht geschreuen, nopende onse grauamina ouergeschreuen, De substantie daarvan was, dat hy het eerste grauamen niet en hadde voorgesteld, om de eere van onsen kerckenraet, als sijnde des voorstellens onweerdigh, want het buiten dispute is, dat soodanigen doop, geen doop en can verstrecken.

»Op het tweede is de resolutie, dat de kinderen der heijdenen, al ist datse in de familie der Christenen overgegaen syn, door aenneminghe, adoptie, oft andersyns, niet en mogen worden gedoopt, al ist dat een Christen voor haer gelofte doet, deseluige in de Christelijke religie te sullen opvoeden, ofte doen opvoeden, voor aleer, datse in de Christelijke religie wel onderwesen, ende tot haere iaeren gecomen sijnde, haer geloof in Jesum Christum belijden, ende den doop seluer begeeren te ontfangen. De redenen, waerop dese resolutie gefondeert is, syn niet verclaert, alsoo D. Rolandus schrijft de broeders die selfs wel cunnen bedencken" (Protoc. IV, fol. 309).

Het pleit voor de geschiedkundige betrouwbaarheid der Protocollen, dat deze onbewimpelde terechtwijzingen zonder eenige aanmerking of opmerking eenvoudig geboekt sijn. Voor het overige was de tweede vraag toch niet in alle opzichten en voor ieder zóó eenvoudig, als zij hier door Rolandus werd voorgesteld en ook zeker voor hemzelf wel was; gelijk wel het best kan blijken uit de omstandigheid, dat zij op 29 Maart 1618, toen zij voor het eerst in den kerkenraad ter tafel kwam, in eene vergadering die ook door Placius en Trigland werd bijgewoond, eene vraag »van gewichte" genoemd werd, zóó zelfs dat werd »goetgevonden dat een ieder dese sake sal by hem selven bedencken, end in toecomende bijeencompste syn gevoelen Inbrengen" (Protoc. IV, fol. 278); en gelijk voorts ook blijken kan uit hare behandeling door en in de Dordtsche Synode: vgl. de *Acta* dier Synode in de 17e, 18e en 19e zitting. En wat de eerste vraag betreft, — hoeveel Heidenen worden er thans niet gedoopt, zonder dat er ook maar eenigszins aan gedacht wordt, degenen die den doop toedienen daartoe *kerkelijk te autoriseren*!